

**Verslag van de strategiebijeenkomst Red het pensioenstelsel
op 28 september 2022
Bij KBO Brabant in 's Hertogenbosch**

Algemeen

In de media is sprake van toenemende kritiek op het wetsvoorstel Toekomst Pensioenen (WTP), welke kritiek fanatiek wordt bestreden door belanghebbende wetenschappers en pensioenindustrie. De "pensioenomvormingswals" moet koste wat kost doorrollen. Pensioendeelnemers lijken twee voor twaalf uit hun slaap te ontwaken en FNV blijft tegen beter weten in verkondigen, dat iedereen beter wordt van de WTP. De politiek wordt doodgegooid met stapels papier en slechts een enkeling beschikt over voldoende dossierkennis om wat speelt te kunnen doorzien. Ondertussen worden wij geconfronteerd met andere crises die de aandacht vragen.

1. Analyse op de inhoud

De betekenis van de overgang van een uitkeringsstelsel (DB) naar een premiestelsel (DC).

Essentie van die overgang is dat straks niet de uitkering centraal staat maar de premie; dus niet het streven naar een gedefinieerde opbrengst (DB= defined benefit) maar de af te dragen bijdrage (DC= defined contribution) zijn dan onderwerp van gesprek tussen werkgevers en werknemers. De hoogte van de pensioenuitkering blijft onduidelijk tot op de pensioendatum.

Is het aanvullend pensioen een arbeidsvoorwaarde in een premiestelsel?

Ja en nee.

Ja omdat in overleg tussen werkgevers en werknemers de hoogte van de premie zal worden afgesproken zoals dat nu ook het geval is.

Premieregelingen worden gekenmerkt door het uitgangspunt dat de premie die werkgevers en werknemers afspreken, de arbeidsvoorwaardelijke toezegging vormt.

Dit is een geheel andere insteek dan wat wordt beoogd met het nu dominante type pensioencontract, de uitkeringsovereenkomst, waarin de arbeidsvoorwaardelijke toezegging een vooraf bepaalde pensioenuitkering is.

Wat is de (politieke) functie van het (n)FTK in de overgang?

Het lijkt er op dat het nFTK bedoeld is/was, uitgaand van een blijvend lage rente, dat het startvermogen in het nieuwe stelsel relatief laag zal worden gewaardeerd zodat de "toezegging" dat er eerder kan worden geïndexeerd, kan worden waargemaakt.

De foute tabellen van het Ministerie gingen uit van 0% projectierendement. Door uit te gaan van 0% rendement kan het rendement dat wel behaald wordt, gebruikt worden voor indexatie. Maar de consequentie van 0% rekenrente is wel dat de pensioenen minstens 10% lager worden. De indexatie wordt dus betaald door eerst de pensioenen te verlagen. De minister heeft nieuw berekeningen laten maken met een projectierendement gelijk aan de risicovrije rente. Maar ook dan ziet het er nog niet gunstig uit wat de indexatie betreft. Doel van verlaagde indexatiegrens (105%) en kortingsgrens (90%) is het voorkomen van kortingen in de aanloop naar het WTP stelsel. Kortten terwijl de vermogens nog nooit zo groot geweest zijn is politiek onverkooptbaar.

Reserves uit het oude stelsel moeten als smeermiddel voor de WTP gebruikt worden. Er is ook geld nodig voor de compensatie afschaffen doorsnee systeem en overgangskosten. Bij invoering van de WTP wil men de reserves uitdelen om succes van nieuwe pensioenstelsel te

kunnen laten zien. Door bij de invoering een hogere rekenrente (projectierendement) te gebruiken, valt er ineens vermogen vrij.

Hoe beoordelen we dat instrument (reken)Rente, Tijdsspanne?

De in 2007 gewijzigde rekenrente die pensioenfondsen moeten hanteren voor het berekenen van hun verplichtingen Rekenrente (dnb.nl) is een ondeugdelijk, niet rationeel instrument (Zie o.a. betoog Jan Willem Dieten d.d. 4 juli 2022)

Opinie: Als we de rekenrente aanpassen is nieuw pensioenstelsel helemaal niet nodig (volkskrant.nl)

Rekenen met een prudent verwacht rendement, zoals vòòr 2007 gebeurde, is veel logischer en maakt een nieuw pensioenstelsel overbodig.

DNB blijft star vasthouden aan de in 2007 ingevoerde variabele 'risico vrije' rekenrente. Dat pakt ontwrichtend uit als de rente door ECB om politieke redenen naar 0% wordt gedrukt. Overgang naar een premiestelsel (DC in plaats van DB) wordt door FNV en politiek gezien als enige middel om van de 'risico vrije' rekenrente af te komen. In de WTP blijft de variabele marktrente de basis voor alle waarderingen. Zeker voor jonge deelnemers leidt dat tot grote jaarlijkse schokken in vermogen en verwacht pensioen.

Waarom is de WTP slecht?

Omdat een toezegging voor het op te bouwen en uiteindelijk uit te keren pensioen straks ontbreekt. Bovendien komen alle risico's vwb het op te bouwen pensioenkapitaal (de waarde daarvan en het wisselende pensioen dat dit kapitaal gaat opleveren) bij de deelnemers zelf te liggen en niet meer bij de pensioenfondsen; die gaan dus (in de woorden van JanWillem Dieten) fungeren als administratiekantoor ipv als collectieve voorziening.

WTP is meer een beleggingsproduct dan een inkomensverzekering.

Nadruk op nominale zekerheid (DNB) en rente afdekking (beschermingsrendement)

Verregaande individualisering en daardoor te weinig risicodeling tussen alle deelnemers

Te weinig rendement in uitkeringsfase

Via rendementsverdeelregels belangentegenstelling tussen generaties.

Bovendien: de onderbouwing deugt niet, dat er sprake zou zijn van een noodzakelijke omschakeling naar een nieuw stelsel "omdat het huidige stelsel niet langer houdbaar is" deugt niet want:

- Pensioen is betaalbaar.
 - o vergrijzing speelt geen rol, je spaart voor je zelf
 - o door koppeling pensioenleeftijd aan levensduur speelt die geen rol meer in de betaalbaarheid
 - o het enige van belang in een kapitaal gedekt systeem is of het gemiddelde rendement voldoende boven de inflatie ligt

- AOW is betaalbaar
 - o stijgende AOW leeftijd
 - o toegenomen arbeidsparticipatie
 - o toegenomen arbeidsproductiviteit

Hoe verhoudt het WTP zich tot het pensioenakkoord en de uitwerking ervan?

Ten tijde van het pensioenakkoord was de WTP nog niet in beeld; je zou het FNV Ledenparlement dus nog eens moeten vragen: weten jullie waar jullie toen mee hebben ingestemd? Bij de verdere uitwerking ging het niet meer over het pensioenakkoord maar los daarvan, over een nieuw pensioencontract. Naast de verbeterde premiereregeling ofwel het

flexibele contract werd het solidaire contract ontwikkeld. Diverse werkgroepen binnen de FNV werden bij die nadere uitwerking betrokken maar een ledenraadpleging over het uiteindelijke resultaat vond niet meer plaats en we veronderstellen dat het bestuur dat ook niet meer aandurft.

Vakbonden zijn er in getuind door te weinig pensioen kennis

Men heeft het pensioen ingeruild voor een minder snelle stijging van de AOW leeftijd en een (tijdelijke) vroegpensioenregeling. De werkende achterban had meer belangstelling voor de leeftijd waarop ze kunnen stoppen dan voor de pensioenen.

Zaken als de ongelijke rendementstoedeling stonden niet in het pensioenakkoord

Departement heeft ook geen kennis, lopen achter theoretische modellen van Netspar aan.

Welke rol speelt het aanvullende pensioen in de aanstaande recessie.

Mbt de voortgaande inflatie is de aangenomen motie van het FNV Ledenparlement van belang waarin is vastgelegd dat naar minimaal 10% indexatie moet worden gestreefd.

Natuurlijk is dat te weinig om de koopkracht van het pensioen te herstellen maar als ook de AOW met 10% stijgt gaan we de goeie kant op.

Uitgaand van een toenemende recessie in de loop van 2023 hebben we dan net op tijd wat schade herstelt omdat donkere tijden dan vooral zullen gaan drukken op de werkende mensen en minder op de gepensioneerden? Hoewel: Inflatie wordt altijd verhaald op gepensioneerden als minst weerbare groep.

Toevoeging.

Duidelijk is dat het streven naar een nieuw pensioenstelsel is gebaseerd op de politieke ideologie (m.n. van D66) van verdergaande individualisering en streven naar privatisering van collectieve voorzieningen. Idem het "voeren" van de belangentegenstelling tussen generaties (afschaffen doorsneesystematiek).

Onkunde bij politiek, kunnen / durven geen weerwerk te bieden tegen DNB. Politieke discussie gaat niet over het principe van het nieuwe pensioenstelsel maar over de problemen bij het invaren.

2. Analyse krachtsverhoudingen.

2.1. Wat is de rol en de positie van de vakbeweging geweest tot nu toe?

Het doel van de FNV was een Pensioenakkoord met een toekomstbestendig en eerlijker pensioenstelsel met een beter perspectief op een geïndexeerd pensioen.

De rol van de FNV was in 2019 samen met het kabinet en de betrokkenheid van jongeren- en ouderenorganisaties, de Pensioenfederatie, Verbond van Verzekeraars en DNB een nieuw Pensioenakkoord af te sluiten. **De rol van de FNV binnen deze organisaties** was om dit Pensioenakkoord zoveel mogelijk te promoten en organiseerde hiervoor diverse presentaties in het land met sprekers die het Pensioenakkoord vol lof aanprezen.

In juli 2020 stemde het Ledenparlement van de FNV in met het Pensioenakkoord. Zij het na enige chantage van bestuur en voorzitter die met aftreden dreigde als het Ledenparlement niet instemde. Dan zou conform de statuten ook het Ledenparlement moeten worden ontbonden. Die dreiging werkte en het Leden Parlement ging in meerderheid akkoord met 64 stemmen voor en 40 stemmen tegen het akkoord.

De 'gewone' leden mochten zich niet meer uitspreken over de uitwerking van het akkoord. Die hadden immers in 2019 al per referendum ingestemd (75% van de stemmende leden) met het 'pensioenakkoord' (waarin echter over pensioen en indexatie nauwelijks iets was

afgesproken). Klankbordgroepen waren er wel maar hebben geen invloed gehad op uiteindelijke Pensioenwet.

We kunnen stellen dat voor het bestuur van de FNV de rol was die zij moesten spelen: het promoten van het Pensioenakkoord, dus een groot succes...

Op 30 maart 2022 is de uitwerking daarvan in de Wet Toekomst Pensioenen (WTP) aan de Tweede Kamer aangeboden voor behandeling.

Als we kijken naar de inhoud van deze WTP waarin het belangrijkste onderdeel van de rol van de FNV is, het bewaken van het oorspronkelijke doel en eisen uit het Pensioenakkoord :

“Het doel was een Pensioenakkoord met een toekomstbestendig en eerlijker pensioenstelsel met een beter perspectief op een geïndexeerd pensioen” met de eisen:

1. Bevriezen van de AOW-leeftijd op 66 jaar. Plus een zwaarwerk-regeling voor eerder stoppen met werken.
2. Indexatie voor elke generatie
3. Toegang tot het pensioenstelsel voor iedereen
4. We accepteren geen verslechtingen ten opzichte van het oude stelsel.

De AOW leeftijd staat nu op 67 en blijft doorstijgen. Door de nadruk in de WTP op nominale zekerheid is er weinig uitzicht op indexatie voor de gepensioneerden. Er is geen regeling voor ZZP-ers. De pensioendeelname stijgt niet maar daalt. We kunnen dus stellen dat deze belangrijke rol van de FNV heel slecht gespeeld is en faliekant is mislukt... Toch blijft het FNV-bestuur vasthouden aan de ingezette koers en blijft oproepen om vertrouwen.

Vakbonden zijn er in getuind door te weinig pensioen kennis. Een voorbeeld is de leeftijdsafhankelijke indexatie die uit de WTP volgt. De FNV had of niet door dat dit een gevolg is van de indeling in leeftijdscohorten of niet begrepen dat dit nogal in strijd is met de uitgangspunten van de vakbond. Goede ideeën uit het flexibele contract zijn ook niet overgenomen in het solidaire contract

2.2. Hoe liggen de krachtsverhoudingen in FNV rond wijziging van het stelsel?

De huidige positie van de FNV is dat zij nog steeds achter het Pensioenakkoord en hieruit dus achter het door de overheid gedistilleerde WTP staan.

Inmiddels is er vanuit de FNV door Tuur Elzinga een brief met commentaar op de “Miljoenennota 2023” naar de 2^e kamer en de ministers verstuurd met hierin ook een aantal voorgestelde maatregelen m.b.t. het pensioen. Hij geeft hierin aan dat het van belang is om:

- De mogelijkheid voor ZZP’ers om ook gemakkelijker pensioen op te kunnen bouwen
- De mogelijkheid dat meerdere werknemers ook aan pensioenopbouw kunnen doen (het aantal werknemers dat nu nog geen pensioen op kan bouwen is te groot)
- Een definitieve regeling dat mensen met zwaar werk eerder kunnen stoppen
- De mogelijkheid om zo snel mogelijk te indexeren (uitspraak Leden Parlement : nu 10% indexatie)

Een belangrijke vraag hierin is of de FNV hier de rug recht kan houden dat als deze maatregelen niet ingewilligd worden FNV de steun aan de WTP (met automatisch de steun

aan het Pensioenakkoord) hiermee intrekt. Impliciet geeft het FNV bestuur hiermee immers te kennen dat de in het pensioenakkoord opgenomen maatregelen onvoldoende zijn!

2.3. Wat is de rol en de positie van de politieke partijen inclusief PVV en FvD ?

- De rollen en positie van coalitie partijen, CDA, CU, D66 en VVD zijn duidelijk, zij zijn voor de WTP en pleiten ook voor een snelle invoering hiervan.
- De rollen van de PVV (Leon de Jong) en SP (Bart van Kent) zijn ook duidelijk, zij nemen duidelijk positie in tegen het WTP en Pensioenakkoord en spelen een heel belangrijke rol in de commissievergaderingen in de 2^e kamer en stellen ook voor om de behandeling van de wet uit te stellen.
- De BBB en Denk zijn ook tegen de WTP maar spelen een minder belangrijke rol in de strijd tegen de WTP.
- PvdA en GL zijn voor de WTP maar hebben wel wat opmerkingen over het probleem van werknemers die geen pensioen opbouwen zoals zzp-ers en flexwerkers (aanpak "witte vlekken").
- Pieter Omtzigt heeft heel veel dossierkennis en heeft veel opmerkingen over de inhoud van de WTP en wil voordat er beslissingen genomen worden over de WTP de nieuwe cijfers ontvangen van de commissie parameters. Nabestaandenpensioen is erg belangrijk voor hem.
- FvD is wel tegen het Pensioenakkoord en de WTP maar besteed er niet veel aandacht aan.
- Positie van PvdA en Gr L is doorslaggevend omdat zij in de Eerste Kamer voor een meerderheid moeten zorgen.
Weinig pensioen kennis, blijven achter FNV aanlopen.
SP, PVV en Forum stemmen toch tegen, spelen daarom verder politiek geen rol

Wat gaat BBB doen ?

JA21 te koop als ze op een ander punt iets krijgen ?

Heel andere krachtsverhoudingen als Eerste Kamer behandeling na de provinciale staten verkiezingen vallen.

2.4. Wat is de rol en de positie van de andere belangenorganisaties, Bond voor Pensioenbelangen, Pensioenbehoud, KBO, Sveep e.a.?

Claimstichting Pensioen, KBO-Brabant, KBO Noord-Holland, Omroep MAX en Nederlandse Bond voor Pensioenbelangen

Deze zijn allen tegen de invoering van een nieuw pensioenstelsel.

Zij geven aan dat er onder meer dan een miljoen georganiseerde senioren geen maatschappelijk draagvlak is voor de WTP ! Deze vijf organisaties hebben een grotere voorkeur voor handhaving van het huidige stelsel met de noodzakelijke aanpassingen.

Zij geven aan dat, mocht de WTP – tegen beter weten van steeds meer pensioenexperts in – toch worden ingevoerd, dan zullen er eerst heel veel onderdelen zijn die bijzondere aandacht verdienen en/of opgelost moeten worden.

Daarnaast heeft Drs. Bernard van Praag van Bond voor Pensioenbelangen een interessant alternatief pensioenstelsel, een "rentedekkingstelsel" in plaats van het huidige "kapitaalsdekkingsstelsel".

Stichting Pensioenbehoud en KBO Brabant

Ook deze twee seniorenorganisaties zijn tegen de WTP en ook tegen een nieuw pensioenstelsel. Zij geven aan dat als er een redelijke rekenrente wordt toegepast alle indexatieproblemen zijn opgelost. Tevens hebben zij op 23 september 2019 de Nederlandse Staat gedagvaard. Zij zijn van mening dat de Nederlandse pensioenwetgeving in strijd is met Europese regels op het gebied van het weergeven van de verplichtingen op hun balans. In een eerste procedure zijn ze in het ongelijk gesteld en gaan nu in cassatie.

SVEEP (Samen Voor Een Eerlijk Pensioen)

SVEEP, bestaande uit 7 ouderenorganisaties: NBP, Vereniging Woekerpolis.nl, Stichting Woekerpolisproces, Consumenten Claim, KBO-Brabant, Stichting Pensioenbehoud en Actiecomité Red het Pensioenstelsel, heeft op 28 Oktober 2021 een petitie van 41.538 handtekeningen overhandigd aan de Tweede kamer. De petitie gaat over recht op indexatie en houdt in dat overheid en pensioenfondsen hun beleid moeten wijzigen, zodat pensioenen voortaan weer geïndexeerd worden en er met terugwerkende kracht indexatie en herstelbetalingen plaatsvinden. Op dit ogenblik is het stil binnen SVEEP.

Koepel Gepensioneerden, ANBO, KBO-PCOB en NOOM

De positie van deze Seniorencoalitie is dat zij het wel eens zijn met het pensioenakkoord en niet tegen de WTP op zich zijn maar dat er teveel fouten en problemen in deze wet zitten. Ze hebben het kabinet op 6 September jl. opgeroepen om de pensioenwet aan te passen. Zij hebben dit gedaan in de vorm van het overhandigen van een petitie met 61.792 handtekeningen aan de Tweede Kamer uit naam van een achterban van meer dan een (half?) miljoen mensen

De belangrijkste eisen zijn blijvende indexatie, een eerlijke verdeling van de pensioenpot en een echte stem van gepensioneerden in het hele proces. De aanvullende pensioenen zijn al meer dan twaalf jaar niet geïndexeerd en in combinatie met de huidige inflatie betekent dit een enorme aanslag op de koopkracht van senioren.

Koepel Gepensioneerden, ANBO, KBO-PCOB en NOOM zijn heel actief en stellen: laat zorgvuldigheid voor snelheid gaan en stel de behandeling van de wet uit.

Belangenorganisatie (NBP, Koepel, KBO-brabant) krijgen geen gehoor.

Vorbereiden rechtsgang noodzakelijk.

Buiten pensioenwereld is er weinig aandacht, mensen weten van niets. Alleen omroep Max zet mensen in beweging.

2.5. Wat is de rol en de positie van de wetenschap Netspar?

Netspar is het beste te typeren als een "Lobbynetwerk" dat gepresenteerd wordt als een "Wetenschappelijk Instituut". Dit Netspar voert zgn. **onafhankelijke onderzoeken** uit op het pensioengebied maar wordt wel gefinancierd door verzekeraars, financiële instellingen (DNB) universiteiten en de overheid

Als je nu kijkt waar Netspar uit bestaat wordt heel veel duidelijk:

Het Bestuur komt van de Universiteit van Tilburg met als voorzitter, algemeen directeur Marike Knoef.

De Stichtingsraad bestaat uit 25 leden, waaronder 9 vertegenwoordigers van Universiteiten, 7 van Pensioenfondsen, 4 van verzekeraars (ASR, Achmea, NN en Aegon) en 4 van overheidsinstellingen (DNB, AFM, SVB en de Stichting van de Arbeid).

Deze raad benoemt de **Raad van Toezicht** welke bestaat uit Wouter Bos (Menzis), Guusje Dolma (VNO-NVW), Laura van Geest (AFM), Lex Meijdam (UvTilburg), Annette Mosman (APG), Willen Noordman (FNV) en Bianca Tetteroo (Achmea).

Voorname lijst van personen en instellingen geeft iedereen wel een indruk van welke belangen hier een rol spelen....

Dus eigenlijk moeten we ons afvragen: hoe serieus moeten we de **onafhankelijkheid** van de onderzoeken van Netspar nemen ?

En dus is het interessant of de tweede kamer fracties, die de komende weken moeten beslissen over de Wet Toekomst Pensioenen en zelf geen expertise hebben op het gebied van pensioenen, gebruik gaan maken van Netspar of dat ze gebruik gaan maken van echte onafhankelijke Pensioenexperts.

Inmiddels is ook duidelijk geworden dat de Commissie Parameters bestaat uit hoofdzakelijk personen van Netspar. Deze commissie gaat advies uitbrengen over de wettelijke parameters per 1 Januari 2023.

2.6. Wat is de rol en de positie van LCR/Landelijk Actiecomité?

De rol en positie van het LCR is wel heel duidelijk. LCR wil de problemen oplossen binnen het bestaande pensioenstelsel dat uitgaat van een solidair pensioensysteem. Leden van LCR hebben in diverse steden als spreker opgetreden bij de SP pensioen acties. De SP heeft in de diverse regio's pensioenbijeenkomsten georganiseerd welke redelijk goed bezocht zijn. De hoogtepunten waren de demonstraties van 12 Februari in Utrecht en de demonstratie van 17 September in Den Haag met grote opkomst.

De SP heeft meer hulpbronnen voor grote acties dan het LCR zelf. Samenwerking is dus van belang voor het LCR.

2.7. Wat weten de mensen in het land over het aanvullende pensioen?

Hiervoor is o.a. een onderzoeksrapport uit 2021 geraadpleegd en dat gaf het volgende aan: Als het gaat om het pensioenakkoord dan geldt dat bijna de helft er wel eens van heeft gehoord (beroepsbevolking 47%, zzp'ers 43%). Een kwart heeft er nog nooit van gehoord en nog eens een kwart weet wat het inhoudt (meestal op hoofdlijnen).

- De leeftijdsgroepen 55-64 en 65+ weten vaker op hoofdlijnen wat het pensioenakkoord inhoudt vergeleken met jongere leeftijdsgroepen.
- De lagere inkomensgroep en mensen met een lagere eigen kennisperceptie rondom pensioenen zijn minder goed bekend met het pensioenakkoord dan de rest.

3. Werkplan en strategie.

3.1. Spoor 1. De vakbeweging.

- Werkorganisatie zit erg op ANWB model, de vakbond is een dienstverlenende organisatie, niet een vereniging van werknemers die zelf voor hun collectieve belangen opkomen.
- FNV houdt star vast aan WTP, machtspositie in, en inkomsten uit pensioenfondsbesturen zijn belangrijk voor de bond.
Werkorganisatie blokkeert iedere andere visie.

Werkorganisatie en CPL hebben focus op ESG beleggen van pensioenfondsen. Dit is voor deelnemers nauwelijks van belang.

Successen in LP:

voorstel voor verlagen indexatiegrens naar 105%, door PvdA

- overgenomen
- # motie collectieve uitkeringsfase ook in solidair contract door bestuur overgenomen. Krijgt nu steun van CDA Tweede Kamer fractie
 - # motie minstens 10% indexatie door LP aangenomen.

Druk moet van buiten komen

- Sector senioren en BAGS-pensioen zijn enigen die serieus met pensioen bezig zijn. FNV weet niet wat ze met sector senioren aan moeten. Enerzijds wil men die 160.000 leden niet kwijt. Anderzijds is er weinig animo om zich voor belangenbehartiging voor deze groep in te zetten. De sector is zwaar onderbezet. Omdat de sector wordt gebruikt als reïntegratietraject voor zieke of overspannen medewerkers is er veel verzuim. Ongeveer 50% van de leden zegt op rond pensioenleeftijd. De jaargangen 50+ in de FNV zijn veel groter dan de 40- jaargangen. Daardoor structurele krimp in de komende jaren.
- Sectoralisatie
Bart Plaatje geeft ook aan dat werkorganisatie domineert boven vereniging. Dat moet anders, twijfel of hij dat voor elkaar krijgt.
Staat de vakbond wel open voor verenigingsdemocratie (initiatiefrecht) ?
- Tuur Elzinga lijkt ervoor gekozen te hebben om de initiatieven van het LP te omarmen om er vervolgens weinig mee te doen.
- Gevraagd wordt of de sectorraad protest kan aantekenen tegen het besluit van de Minister dat pensioenen bij het invaren maximaal 5% lager zouden mogen zijn. Een van de FNV-eisen was immers dat niemand erop achteruit mag gaan.
- De laatste Nieuwsbrief van FNV bevat een artikel waarin de WTP wordt bejubeld. Een kritische reactie zal hierop worden geschreven en een column verspreid naar de pers.
- Goede ervaring is er inmiddels ook met kritische filmpjes op Facebook over de oneerlijke verdeling van de rendementen in de WTP en de giga verliezen die pensioenfondsen lijden maar tegelijkertijd door de stijgende rente toch gedeeltelijk kunnen indexeren.
- De sectoren van werkenden moeten we steunen in hun streven naar betere arbeidsvoorwaarden, omdat werkenden ons op cruciale momenten hebben gesteund in de pensioenstrijd; bv. de acties van het openbaar vervoer steunen.

3.2. Spoor 2. Andere organisaties.

Groot gezichtsverlies dreigt voor politiek (middenpartijen) en pensioenprofessionals als WTP niet door gaat. Vraag is of ingezet moet worden op amenderen of afwijzen ?

Politiek

PVV en SP zijn tegen maar krijgen daar geen meerderheid voor. PvdA en GL zijn kritisch maar blijven WTP steunen voor zolang de vakbonden de WTP steunen. Vraag is of je blij moet zijn met de steun van FvD en vraag is wat BBB en JA21 gaan doen. Omtzigt wil wachten op de commissie parameters, die inmiddels in hoofdzaak uit Netspar adepten bestaat. Dan zou moeten blijken dat de WTP niet inflatiebestendig is, terwijl we jaren vooruit moeten kunnen met een nieuwe pensioenwet die bestendig moet zijn tegen rentedaling en -stijging.

Ouderenorganisaties

Hebben net als vakbonden eerst ingestemd met een wat betreft de aanvullende pensioenen blanco Pensioenakkoord, maar zijn nu uitermate kritisch t.a.v. de WTP, die in huidige vorm niet door de Tweede Kamer aangenomen zou mogen worden. Tal van initiatieven worden ontplooid om dat onder de aandacht te brengen. Kerstens van de KG is daar volop mee bezig. Wilma Schrover heeft in dat kader geattendeerd op een Netspar symposium in Tilburg op 31 oktober a.s. waar gratis voor kan worden aangemeld.

Belangenorganisaties

Zowel NBP als SPB blijven zich verzetten tegen de WTP. Alhoewel NBP meerdere malen procedures heeft aangekondigd lijkt het er maar niet van te komen. SPB en KBO Brabant hebben inmiddels cassatie ingesteld in de lopende procedure tegen de staat.

Belanghebbenden hebben pensioenfonds PME voor de rechter gedaagd vanwege het uitblijven van indexatie, waarin inmiddels hoger beroep is ingesteld. KBO Brabant steunt Pieter Lakeman in zijn procedure bij de Ondernemingskamer inzake het onjuist opstellen van jaarrekeningen door pensioenfondsen. SPB laat geen mogelijkheid onbenut om zand in de wielen van de WTP te strooien en steunt ondertussen een verzoek van verzekeraars om een 'Pensioners outcarve' in de WTP op te nemen, die dan ook voor pensioenfondsen zou moeten gelden.

Partners in SVEEP zien bij nader inzien geen brood in een 'classaction'. De ondertekenaars van de petitie zullen daarover worden geïnformeerd, waarna de website zal worden opgeheven. Overige partners hebben uitgesproken het platform te willen behouden voor informatie-uitwisseling.

Pensioentribunaal dat aansluiting heeft gezocht bij NBP, wil via de website van NBP haar onderzoeksresultaten beschikbaar maken voor derden op een wijze zoals onderzoeksjournalisten dat doen. Mensen prikkelen op zoek te gaan naar de waarheid.

4. Strategie en verbindende acties.

Insteek zou moeten zijn dat op het pensioendossier betrokken organisaties meer zouden samenwerken. Beïnvloeden van de meningen binnen vakbond en politiek zou vooral van buiten moet komen, o.a. door het inschakelen van deskundigen. Zich kritisch uitspreken binnen FNV over de WTP blijkt een hachelijke aangelegenheid te zijn en politici zijn gebonden aan coalitie afspraken en fractiediscipline. Vraag is of zij op hun geweten willen hebben de pensioenen van 10 miljoen Nederlanders te grabbel te hebben gegooid.

Inmiddels zijn binnen de sector senioren drie werkgroepen in het leven geroepen:

- Sectoralisatie
- Inkomen
- Communicatie

Natuurlijk lost 10% indexatie het koopkracht probleem van gepensioneerden niet op; in principe zou het beter zijn te strijden voor een verhoging in centen in plaats van procenten maar dat kan volgens de pensioenwet niet.

Onbegrijpelijk is en blijft dat deelnemers in het pensioenfondsen een toekomstbestendig pensioen wordt onthouden, terwijl dat een oplossing van de toenemende crises in Nederland zou kunnen betekenen. Geef deelnemers 10% indexatie en er komt genoeg belastinggeld binnen om de allerarmsten door de crises te helpen en de AOW te verhogen.

Vraag is of het project sectoralisatie binnen de FNV perspectief biedt.

We moeten aandacht blijven vragen binnen het LP voor de pensioendiscussie, in feite ook bestuurders ter verantwoording roepen daar. Het LP zou in actie moeten komen o.a. ook

door in andere sectoren bij CAO-onderhandelingen te eisen dat pensioen op de agenda staat, niet alleen lonen en arbeidsomstandigheden.
Maar hoe schakelen we die andere sectoren in? En hoe krijgen we contact met onze achterban (o.a. de groep van 19.000).

Geopperd wordt dat uitbreiden van ons netwerk ook kan met flyeren.

Op markten, via het pensioenalarm enz.

Wellicht is ook Omroep Max weer te bereiken; insteek zou dan zijn: verbeterpunten in de WTP aangeven.

Ook via de VO's van de pensioenfondsen kan actie worden ondernomen, in ieder geval aandacht vragen voor de (minimaal 10%) indexatie.

Social Media, themabijeenkomsten (ook samen met FNV Lokaal), demo's (zie o.a. Pensioenactie Oost) enz.